

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

WYDZIAŁ REHABILITACJI

00-968 Warszawa, ul. Marymoncka 34 / tel./fax: (+48 22) 834 06 36; 834 04 31 w. 478
BZ WBK nr: 23 1090 1014 0000 0000 0314 5326 / e-mail: wr@awf.edu.pl / www.awf.edu.pl

Dr hab. Grażyna Brzuszkiewicz-Kuźmicka

Warszawa, 30.11.2023 r.

Katedra Fizjoterapii Klinicznej

Wydział Rehabilitacji

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

magister Justyny Filipowicz

pt. *„Ocena wpływu wibroterapii na emisję głosu, stabilność posturalną oraz poziom wybranych hormonów u osób zawodowo posługujących się głosem”.*

napisanej pod kierunkiem naukowym promotora prof. dr hab. Joanny Golec
i promotora pomocniczego dr Moniki Nowak

Niniejszą recenzję sporządzono na podstawie Uchwały Rady Naukowej Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie z dnia 15 czerwca 2023 r. oraz pisma Przewodniczącej Rady Naukowej Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie z dn. 19.06.2023 r. (NN/RN.510-95/23) prof. dr hab. Anny Marchewki.

Rozprawa doktorska mgr Justyny Filipowicz została opracowana zgodnie z warunkami określonymi w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.).

Przedstawiona do oceny dysertacja pt. *„Ocena wpływu wibroterapii na emisję głosu, stabilność posturalną oraz poziom wybranych hormonów u osób zawodowo posługujących się głosem”*, jest nowatorską, oryginalną i naukowo uzasadnioną pracą.

Ocena formalna rozprawy

Przedstawiona do recenzji praca liczy 125 stron wydruku komputerowego i składa się z 7 typowych rozdziałów. Zawiera 23 tabele i 18 rycin. Tytuł pracy został sformułowany poprawnie i stanowi odzwierciedlenie zawartości recenzowanego opracowania. Układ pracy, podział treści, kolejność rozdziałów prawidłowy i zgodny z wymogami prac doktorskich. Opracowanie zawiera następujące rozdziały: 1. Wstęp, 2. Wibroterapia, 3. Cel pracy i pytania badawcze, 4. Materiał i metody badań, 5. Wyniki badań z analizą statystyczną, 6. Dyskusja, 7. Wnioski. Umieszczono piśmiennictwo oraz streszczenia w języku polskim i angielskim, spis rycin, tabel i aneks oraz wykaz skrótów.

Uwaga recenzenta: w streszczeniu w języku polskim i angielskim nie umieszczono wniosku aplikacyjnego.

Praca napisana poprawnym i naukowym językiem. Na uwagę zasługuje wyjątkowo staranne przygotowanie opracowanej pracy. Wszystkie formalne kryteria niezbędne do przeprowadzenia rozprawy doktorskiej zostały spełnione. Recenzent nie wnosi uwag krytycznych do formy i struktury rozprawy.

Ocena merytoryczna rozprawy

Wstęp

W oparciu o liczną literaturę, autorka klarownie i syntetycznie przedstawiła zagadnienia neurofizjologicznych podstaw powstawania głosu, podstawy czynności fonacyjnej krtani, charakterystykę zaburzeń narządu głosu, rolę oddychania podczas pracy głosem, rolę stabilności posturalnej w prawidłowej fonacji wpływ wybranych hormonów na narząd głosu oraz znaczenie terapeutyczne wibroterapii.

Cel pracy

Doktorantka prawidłowo sformułowała główny cel pracy, poparty 5 szczegółowymi pytaniami badawczymi i przyjętymi 5 hipotezami.

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

WYDZIAŁ REHABILITACJI

00-968 Warszawa, ul. Marymoncka 34 / tel./fax: (+48 22) 834 06 36; 834 04 31 w. 478
BZ WBK nr: 23 1090 1014 0000 0000 0314 5326 / e-mail: wr@awf.edu.pl / www.awf.edu.pl

Materiał i metody badań

Na przeprowadzenie badań uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej przy Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego o sygnaturze KBKA/72/O/2021.

Autorka zakwalifikowała do badań 77 kobiet, pomiędzy 30 a 50 r.ż. zawodowo posługujących się głosem, tj. aktorki, wokalistki i nauczycielki. Badane przydzielono losowo do dwóch grup: badanej i kontrolnej. Grupy były statystycznie jednolite pod względem wieku i płci. W syntetyczny sposób opisano materiał badany z kryteriami włączającymi i wykluczającymi z projektu. Szczegółowo opisano procedurę badań i zastosowanych narzędzi pomiarowych. Metody statystyczne zostały zastosowane prawidłowo i nie budzą wątpliwości.

Pytanie recenzenta: dlaczego, w kryteriach włączenia bądź wyłączenia z badań, nie uwzględniono:

- chorób ośrodkowego układu nerwowego/pozapiramidowego, powodujące zaburzenia równowagi i głosu
- chorób odcinka szyjnego kręgosłupa
- chorób układu oddechowego i jamy brzusznej
- przeciwwskazań do stosowania wibroterapii

Wyniki

To najbardziej obszerna część pracy, przy opracowaniu której Doktorantka wykazała się dużą pracowitością i starannością. Wyniki zostały przedstawione w 11 podrozdziałach. Każdy podrozdział został opisany analizą wyników i odsyłaczami do tabel oraz rycin, co znacznie ułatwia czytelnikowi odnajdywanie opisywanych kwestii. Wyniki przeprowadzonych badań zostały zawarte w 23 tabelach i na 18 rycinach.

Pytanie recenzenta: czy były podjęte próby oceny wyników w mniejszych podgrupach, uwzględniających mniejszy zakres wiekowy, np. 30-40 i 41-50 lat i staż pracy?

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

WYDZIAŁ REHABILITACJI

00-968 Warszawa, ul. Marymoncka 34 / tel./fax: (+48 22) 834 06 36; 834 04 31 w. 478
BZ WBK nr: 23 1090 1014 0000 0000 0314 5326 / e-mail: wr@awf.edu.pl / www.awf.edu.pl

Dyskusja

Doktorantka wykazała się dużą dojrzałością naukową i zdolnością do interpretacji uzyskanych wyników na tle danych piśmiennictwa. W krytycznej ocenie ma świadomość słabych stron przeprowadzonych badań. Podkreśla małą liczebność grup oraz brak odległych wyników. Dyskusja napisana w sposób zwarty, poparta badaniami naukowymi. Autorka pokazuje osiągnięcia, ale i ograniczenia rezultatów badań przeprowadzonych w wielu ośrodkach naukowych. Dyskusję uważam za mocną stronę niniejszego opracowania i w mojej ocenie podnosi ona wartość całej pracy.

Wnioski

Na podstawie przeprowadzonych badań i analizy wyników Autorka sformułowała 6 wniosków, w tym jeden aplikacyjny, które są odpowiedzią na postawione pytania badawcze.

Piśmiennictwo

Spis piśmiennictwa zawiera 202 pozycje. Piśmiennictwo jest aktualne i głównie anglojęzyczne. Poszczególne pozycje piśmiennictwa są prawidłowo cytowane w rozprawie.

Spis rycin i tabel oraz aneks

Spis rycin i tabel poprawny.

Praca napisana starannie i ładnym językiem polskim, jednak Autorka nie ustrzegła się drobnych błędów nomenklaturowych, które nie obniżają merytorycznej wartości pracy.

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

WYDZIAŁ REHABILITACJI

00-968 Warszawa, ul. Marymoncka 34 / tel./fax: (+48 22) 834 06 36; 834 04 31 w. 478
BZ WBK nr: 23 1090 1014 0000 0000 0314 5326 / e-mail: wr@awf.edu.pl / www.awf.edu.pl

Wniosek końcowy

Na podstawie oceny całości pracy stwierdzam, że Doktorantka dokonała wyboru ciekawego, nowatorskiego tematu. W moim przekonaniu rozprawa doktorska spełnia wszelkie wymogi ustawowe pod względem formalnym, jak i merytorycznym, **co kwalifikuje Panią mgr Justynę Filipowicz do nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej.**

Zatem zwracam się do Wysokiej Rady Naukowej Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie o dopuszczenie Pani magister Justyny Filipowicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Biorąc pod uwagę nowatorski charakter tematyki przeprowadzonych badań, ich kompleksowość, wartość merytoryczną i przydatność praktyczną **zgłaszam wniosek o wyróżnienie pracy.**

KIEROWNIK
Katedry Fizjoterapii Klinicznej
Grażyna Brzuszkiewicz-Kuźmicka
dr hab. Grażyna Brzuszkiewicz-Kuźmicka